

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษานำมาสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการศึกษา

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง
2. คณะกรรมการชุมชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ คณะกรรมการชุมชน เทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม จำนวน 99 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปที่เป็นข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพและรายได้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ทั้ง 6 ด้าน โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้การทดสอบโดยวิธี t -test (Independent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 กรณีพบความแตกต่างผู้ศึกษาได้เปรียบเทียบความแตกต่าง โดยวิธีการของเซฟเฟ

สรุปผล

จากการศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีระดับการศึกษามัธยม หรือ ปวช. และอาชีพเกษตรกร
2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ รองลงมา คือ ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักคุณธรรม และมีการ

บริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้าน
 ความมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส และหลักความคุ้มค่า

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล
 ทำอุเทน อำเภอทำอุเทน จังหวัดนครพนม ที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพและรายได้ แยกต่างกัน
 พบว่า

3.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทำอุเทน อำเภอ
 ทำอุเทน จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่า
 โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
 ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความมีส่วนร่วม และหลักความรับผิดชอบ
 มีการบริหารงานไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านหลักนิติธรรมและด้านหลักความคุ้มค่า มีการ
 บริหารงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทำอุเทน อำเภอ
 ทำอุเทน จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ที่มีอายุแตกต่างกัน พบว่า
 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.3 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทำอุเทน อำเภอ
 ทำอุเทน จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ที่มีการศึกษาแตกต่างกัน
 พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.4 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทำอุเทน อำเภอ
 ทำอุเทน จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ที่มีอาชีพแตกต่างกัน
 พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.5 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทำอุเทน อำเภอ
 ทำอุเทน จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ที่มีรายได้แตกต่างกัน
 พบว่า โดยรวมมีการบริหารงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อ
 พิจารณาเป็นรายด้าน การบริหารงานไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล
 ทำอุเทน อำเภอทำอุเทน จังหวัดนครพนม แยกเป็นรายด้าน เรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย

ด้านที่ 1 หลักนิติธรรม กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการประกาศเผยแพร่
 ร่างระเบียบข้อบังคับของเทศบาลก่อนประกาศใช้เสมอ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้

วิพากษ์วิจารณ์ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของเทศบาล และควรนำข้อบังคับหรือระเบียบ มาใช้กับประชาชนอย่างเป็นธรรม

ด้านที่ 2 หลักคุณธรรม กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารเทศบาลควรดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ตามหลักคุณธรรม ควรจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับประชาชน และเทศบาลควรส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านคุณธรรม จริยธรรม อย่างชัดเจน

ด้านที่ 3 หลักความโปร่งใส กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานของเทศบาลได้อย่างสม่ำเสมอ ควรจัดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลเป็นประจำ และควรจัดให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลการจัดซื้อ จัดจ้างของเทศบาล

ด้านที่ 4 หลักการมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาล ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานเทศบาล และ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของเทศบาล

ด้านที่ 5 หลักความรับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารเทศบาลดำเนินงานตามนโยบายที่ได้แสดงต่อประชาชน ควรแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความเอาใจใส่ และควรรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของเทศบาล

ด้านที่ 6 หลักความคุ้มค่า กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดให้มีพนักงานตามความจำเป็นและเหมาะสมกับขนาดของเทศบาล ควรจัดงบประมาณสำหรับโครงการที่มีความจำเป็นต่อประชาชนด้วยความประหยัด และควรดำเนินงานตามแผนพัฒนา 3 ปี ให้มีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาที่พบเป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการศึกษาสอดคล้องกับ พระมหาธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นของ คณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ วิจิตรภรณ์ ไชยโคตร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาล ตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษา พบว่า การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบรือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ สิริวิภา ศรีปลั่ง (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ตัวชี้วัดธรรมาภิบาลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การปฏิบัติงานของสำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง

ไม่สอดคล้องกับ เบญจวรรณ วันดีศรี (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาความเป็นธรรมาภิบาล ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า นายกองค์การบริหาร ส่วนตำบล ในจังหวัดร้อยเอ็ดมีธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ไม่สอดคล้องกับ ฉลองนพ อัมพรรัตน์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของ เทศบาลตำบลในเขตอำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานตาม หลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับ ทศสุนีย์ โดมี้ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ทิศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้หลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิษฐ์ พบว่า ทิศนะของสมาชิกองค์การ บริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับบวร วิเศษสุนทร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อ การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า ความคิดเห็นของประชากรต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วน ตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับวาสนา ธรรมจักร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของ ข้าราชการประจำองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติงาน

ตามหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรมหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนมได้มีการให้ความสำคัญในเรื่องของหลักธรรมาภิบาล จึงทำให้ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม และหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก แต่ยังไม่มากที่สุด เพราะยังมีเรื่องของความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วมและหลักความคุ้มค่าที่อยู่ระดับปานกลาง ทำให้ภาพรวมของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล (ตารางที่ 2) โดยด้านหลักนิติธรรมนั้นเทศบาลยังมีข้อที่ยังต้องปรับปรุงอย่างเห็นได้ชัดในเรื่องของการใช้ข้อบังคับ หรือระเบียบอย่างเป็นทางการ แต่สิ่งที่เทศบาลตำบลท่าอุเทนทำให้อย่างดี คือ เรื่องของการเปิดโอกาสให้ประชาชนวิพากษ์วิจารณ์กฎ ระเบียบ ข้อบังคับเพียงแต่ยังมีข้อบกพร่องในการบังคับใช้ (ตารางที่ 3) ส่วนด้านหลักคุณธรรมที่ผลการศึกษายู่ระดับมากอาจเป็นเพราะเทศบาลได้ส่งเสริมให้ประชาชนพัฒนาตนตามหลักคุณธรรม ด้านความโปร่งใสเทศบาลตำบลได้ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของเทศบาลอย่างเป็นประจำ มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมการเสนอแนะทางพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาชุมชนอย่างต่อเนื่อง (ตารางที่ 6) จึงสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทันทั่วถึง (ตารางที่ 7) แต่ยังมีการใช้หลักความคุ้มค่าโดยเฉพาะเรื่องของการจ่ายงบประมาณที่ประหยัดทำให้คณะกรรมการมองว่างบประมาณยังไม่ได้ถูกใช้อย่างคุ้มค่า (ค่าเฉลี่ย 3.24) และจากข้อเสนอแนะว่าให้ผู้บริหารเทศบาลดำเนินงานตามนโยบายที่ได้แถลงต่อประชาชนสะท้อนให้เห็นว่าประชาชนยังไม่ได้รับการใช้จ่ายงบประมาณและตอบสนองตามนโยบายมากนัก

สมมติฐานที่ 2 คณะกรรมการชุมชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. คณะกรรมการชุมชนที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาที่พบ ไม่สอดคล้องกับ ฉลองนพ อัมพรัตน์ (2550 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรในหน่วยงาน ที่มีเพศแตกต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับทัศนีย์ ไตมี (2551 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน

ไม่สอดคล้องกับ วิจิตรภรณ์ ไชยโคตร (2550 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานที่มีสภาพแตกต่างกันในเรื่องเพศ มีการบริหารงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพศหญิงกับชายมีความคิดเห็น ความคาดหวังและมุมมองในเรื่องของหลักนิติธรรมและหลักความคุ้มค่าแตกต่างกัน หากพิจารณาจะพบว่าค่าเฉลี่ยด้านหลักความมีส่วนร่วมด้านเดียวที่ค่าเฉลี่ยเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนด้านอื่นๆ จะมีค่าเฉลี่ยที่น้อยกว่าเพศหญิงทั้งหมด สะท้อนให้เห็นว่าเพศหญิงจะรับรู้และสัมผัสหลักธรรมาภิบาลมากกว่าเพศชาย แต่เข้าไปมีส่วนร่วมน้อยกว่า จึงทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน

2. คณะกรรมการชุมชนที่มีรายได้แตกต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาที่พบ สอดคล้องกับ ทศสุนีย์ โดมีย์ (2551 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป คิดเห็นการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทนมีหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ารายได้อื่นๆ ทั้ง 6 ด้าน แต่ผู้ที่มีรายได้ 8,001-10,000 บาทกลับคิดเห็นว่าเทศบาลตำบลท่าอุเทนมีหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าผู้ที่มีรายได้อื่นๆ เกือบทุกด้าน โดยเฉพาะด้านหลักการมีส่วนร่วมเป็นหลักที่ผู้ที่มีรายได้ 8,001-10,000 บาทคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด จึงอาจเป็นไปได้ว่าการใช้ผู้ที่มีรายได้ในแต่ละระดับเข้าไปเกี่ยวข้องหรือติดต่อกับเทศบาลและได้รับการดูแลที่แตกต่างกันบ้าง

3. ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีอายุแตกต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับ วิจิตรภรณ์ ไชยโคตร (2550 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษา ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานที่มี อายุแตกต่างกัน มีการบริหารงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ไม่สอดคล้องกับ ฉลองนพ อัมพรัตน์ (2550 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรในหน่วยงานที่มีอายุแตกต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ ทศสุนีย์ โดมีย์ (2551 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานแตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนมได้สนับสนุนให้คณะกรรมการทุกคน ทุกระดับอายุได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลัก

ธรรมาภิบาลของเทศบาลอย่างเท่าเทียมกันและไม่ได้ปิดกั้นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลสำหรับคณะกรรมการชุมชนที่มีอายุแตกต่างกัน พิจารณาได้จากผลการศึกษาดำเนินการตามตารางที่ 13 ที่แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลไม่แตกต่างกัน

4. ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ทศสุณีย์ โดมมี (2551 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ทักษะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ฉลองนพ อัมพรรัตน์ (2550 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรในหน่วยงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลท่าอุเทน ได้รับฟังข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันเพื่อให้ได้ข้อมูลหรือข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทนที่หลากหลายสำหรับนำมาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวจึงอาจทำให้ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนไม่แตกต่างกัน พิจารณาได้จากผลการศึกษาดำเนินการตามตารางที่ 16 ที่แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลไม่แตกต่างกัน

5. ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการชุมชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ ทศสุณีย์ โดมมี (2551 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า ทักษะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานแตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับพระมหาธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ (2550 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการชุมชนได้เข้ามามีบทบาทโดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาล เทศบาลเองได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร (ตารางที่ 5) มีการวางแผนทางพัฒนาและแก้ไขปัญหาชุมชนร่วมกัน นอกจากนี้เมื่อพิจารณาข้อมูลทั่วไปจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรทำให้มีลักษณะการดำรงชีวิตที่คล้ายๆ กัน ดังนั้น จึงทำให้มีความคิดเห็นต่อหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. เสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาได้กำหนดข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานด้านต่างๆ ดังนี้

- 1.1 เทศบาลตำบลท่าอุเทนควรส่งเสริมและปรับปรุงการใช้หลักความคุ้มค่าให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับการบริหารงานเทศบาลตำบลท่าอุเทน
- 1.2 เทศบาลตำบลท่าอุเทน ควรพัฒนาและส่งเสริมการใช้หลักความโปร่งใสและหลักความมีส่วนร่วม
- 1.3 เทศบาลควรมีการใช้ข้อบังคับหรือระเบียบอย่างเป็นทางการเป็นธรรมตามหลักนิติธรรม
- 1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ในหลักนิติธรรม และหลักความคุ้มค่าให้กับเพศชายและหญิงร่วมกันมากขึ้น
- 1.5 ผู้บริหารควรรับผิดชอบดำเนินนโยบายตามที่ได้แถลงต่อประชาชน
- 1.6 ควรมีการประกาศเผยแพร่ร่างระเบียบข้อบังคับของเทศบาลก่อนประกาศใช้
- 1.7 ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาล
- 1.8 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานของเทศบาลได้อย่างสม่ำเสมอ
- 1.9 ผู้บริหารควรดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ตามหลักคุณธรรม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัญหาในการใช้หลักธรรมาภิบาลในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
- 2.2 ควรศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ด้านหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า